

AVOCATUL POPORULUI

BIROUL TERITORIAL CONSTANȚA

SESIZARI DIN OFICIU 2016

1.

Dosar nr.140/2016

Obiectul

În data de 24 martie 2016, în mass media locală din Constanța au apărut știri potrivit cărora „ Bebelușii din mai multe localități constănțene riscă să fie otrăviți cu nitrați proveniți din apa potabilă”.

În urma Sesizării din oficiu a Instituției Avocatul Poporului în temeiul art. 14 alin.(1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare cu privire la *respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor și a dreptului la ocrotirea sănătății, prevăzute de art.49 și 34 din Constituția României, am efectuat demersuri scrise către Direcția de Sănătate Publică pentru stoparea riscurilor de îmbolnăvire în cadrul populației afectate de această situație și către Instituția Prefectului Județului Constanța.*

Demersuri

Față de aspectele prezentate, în conformitate cu prevederile art. 4 și art. 22 din Legea nr. 35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am efectuat *am efectuat demersuri scrise către Direcția de Sănătate Publică pentru stoparea riscurilor de îmbolnăvire în cadrul populației afectate de această situație și către Instituția Prefectului Județului Constanța.*

Rezultat

În urma demersurilor întreprinse, am propus emiterea unei recomandări:

Prefectul județului Constanța va asigura respectarea prevederilor din Legea nr. 458/2002 – privind calitatea apei potabile, coroborate cu dispozițiile art. 8 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale. De asemenea, va verifica punerea în aplicare de către fiecare UAT vizat, a măsurilor prevăzute în planul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 964/2000, cu modificările și completările ulterioare.

2. Prefectul județului Constanța va dispune realizarea unui program și calendar specific pentru fiecare UAT de conformare, privind realizarea lucrărilor și măsurilor ce trebuie executate, în vederea respectării normei sanitare pentru parametrul nitrat.

3. UAT – urile sau după caz, S.C. RAJA S.A Constanța, vor asigura respectarea perimetrelor de protecție sanitară pentru toate elementele sistemului de apă conform H.G. 930/2005.

4. Prefectul Județului Constanța, va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Constanța, cu privire la însușirea prezentei recomandări.

Instituția prefectului Județului Constanța a transmis prin adresa nr.13383/09.06.2016, faptul că și-a însușit Recomandarea nr.18/26.05.2016 dată de Avocatul poporului, Domnul Victor Ciorbea și în conformitate cu atribuțiile legale ale prefectului a solicitat primăriilor constănțene punerea în aplicare a recomandărilor Direcției de Sănătate Publică Județeană Constanța, precum și respectarea prevederilor HG nr. 930/2005.

2. Sesizare din oficiu

Dosar nr.196/2016

Obiectul

În data de 25 aprilie 2016, în ziarul „Replica” de Constanța, a apărut articolul „, Asistenții persoanelor cu handicap nu și-au primit banii de la începutul anului”. Art. 50 din Constituția României, privind protecția persoanelor cu handicap.

Demersuri

Față de aspectele prezentate, în conformitate cu prevederile art. 14 alin.(1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Biroul teritorial Constanța, a propus, Sesizarea din oficiu a Instituției Avocatul Poporului cu privire la *respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la protecție specială al persoanelor cu handicap, prevăzute de art. 50 din Constituția României.*

Ca urmare a aprobării sesizării din oficiu dată de Avocatul Poporului, domnul Victor Ciorbea, Biroul teritorial Constanța a efectuat demersuri la Primăria Constanța.

Rezultat

În urma demersurilor întreprinse, am constatat că Primăria municipiului Constanța, a încălcat drepturile persoanelor cu handicap, prin întârzierea nejustificată (mai mult de patru luni) a plății salariilor asistenților personali al persoanei cu handicap grav în condițiile legii.

A fost emisă recomandarea nr.24/13.07.2016, către Primarului municipiului Constanța, ca în exercitarea atribuțiilor legale să întreprindă măsurile legale în vederea asigurării fondurilor necesare plății drepturilor asistenților personali al persoanei cu handicap grav și să dispună

măsurile legale, astfel încât plata drepturilor asistenților personali al persoanei cu handicap grav, să fie efectuată lunar;

Cu adresa nr.R.12885/27.07.2016, Primăria Constanța, ne-a comunicat însușirea Recomandării „în ceea ce privește plata lunară salariilor însoțitorilor persoanelor cu handicap, nu sunt probleme de ordin financiar, sumele necesare fiind prevăzute în bugetul Serviciului public de asistență socială. Prin desemnarea unui director general al acestui serviciu s-a asigurat plata lunară a indemnizațiilor cuvenite persoanelor cu handicap grav ai acestora, conform prevederilor legale.

3. Sesizare din oficiu, Dosar nr. 206 / 2016

Încălcarea dreptului privind protecția copiilor și a tinerilor în instituțiile de învățământ prevăzut art. 39 din Constituția României.

Sesizarea din oficiu nr.206/12.05.2016, a instituției Avocatul Poporului, în legătură cu informațiile apărute în mass-media din Constanța, referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și a tinerilor în instituțiile de învățământ

În data de 10 mai 2016 în ziarul Telegraf de Constanța au apărut știri potrivit cărora „**Elev de clasa a IV-a, agresat de colegii mai mari, la Ovidiu**”.

„Spiritele s-au încins într-o clasă a Liceului Tehnologic ”Ion Podaru” din Ovidiu, unde mai mulți tineri de clasa a X-a au agresat un elev de clasa a IV-a într-una din pauze. Se pare că copilul de clasa a IV-a a fost acoperit cu o față de catedră și îmbrâncit și lovit de colegii săi mai mari. Cadrele didactice au fost informate cu privire la nefericitul eveniment și s-a anunțat și Inspectoratul Școlar Județean Constanța, care urmează să primească o înștiințare scrisă cu privire la incident. Oamenii legii au fost sesizați despre incidentul petrecut în cursul zilei de marți, 10 mai, au discutat cu tinerii implicați și au stabilit că doi elevi de clasa a X-a au vrut să se joace și au aruncat o față de catedră peste elevul dintr-a IV-a, fără intenția de a-i face rău. Directoarea unității școlare în cauză, prof. M. T., nu a putut fi contactată pentru a oferi mai multe informații cu privire la incident”.

În ziarul Cuget Liber din 12 mai, a apărut stirea „Batjocoriți la școală! Mii de copii constănțeni, umiliți, loviți sau chiar bătuți de colegii lor”

Fenomenul de bullying devine îngrijorător și este foarte periculos pentru copii. Organizația Salvați Copiii a lansat primul studiu național cu privire la fenomenul de bullying în

școlile românești, iar rezultatele sunt șocante. Trei din zece copii au fost amenințați cu bătaia de către colegi și unul din patru copii a fost umilit în fața colegilor. De asemenea, o treime din școlari sunt excluși din grupul de colegi.

Față de cele prezentate, am propus

- Sesizarea din oficiu a instituției Avocatul Poporului în temeiul art.14 alin (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Solicitarea de informații, prin adrese către Directoarea Liceului Tehnologic ”Ion Podaru” din Ovidiu, doamnei prof. M. T.și Inspectoratului Școlar Județean Constanța cu următoarele obiective:
 - Informații referitoare la incidentul petrecut în unitatea de învățământ și măsurile dispuse în vederea clarificării cazului;
 - Măsurile luate de către Inspectoratul Școlar Județean Constanța, în vederea prevenirii „**Fenomenului de bullying**”, garantării și respectării drepturilor copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ.
- Conform datelor transmise de unitatea de învățământ, Comisia de prevenire a violenței, constituită conform Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, a gestionat acest caz și a recomandat sancționarea agresorului cu mustrare scrisă și scăderea notei la purtare;
- Inspectoratul Școlar Județean Constanța, încheie la începutul fiecărui an școlar un parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Constanța, parteneriat în baza căruia se elaborează un Plan operațional anual de prevenire a violenței în mediul școlar (postat pe site-ul instituției www.isjcta.ro). În conformitate cu acest plan, la nivelul fiecărei unități de învățământ Comisia de prevenire a violenței organizează diverse activități tematice: dezbateri, întâlniri cu reprezentanți ai Poliției, Jandarmeriei, Centrului de Prevenire Antidrog, ONG-uri, etc. În trimestrul I al anului 2016, 4706 de elevi și 469 de cadre didactice au fost implicați în activități educative de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar derulate în parteneriat cu I.P.J , I.J.J , Penitenciarul Poarta Albă, C.J.R.A.E și cu autoritățile locale. De asemenea, în cadrul orelor de consiliere și orientare, cel puțin o dată pe trimestru se derulează o activitate privind prevenirea violenței în mediul școlar, inclusiv la ciclul primar (disciplina dezvoltare personală) se

dezbate subiecte ca: relațiile în cadrul claselor de elevi, conflictul și rezolvarea acestuia, comportamente responsabile în societate.

La nivelul județului Constanța se organizează proiecte cu tematică specifică, printre care:

- *Lecții de viață* – vizite la Penitenciarul Poarta Albă (26 de școli, 600 de elevi, 52 de cadre didactice) – proiectul urmărește sensibilizarea adolescenților în ceea ce privește fenomenul infracționalității, prevenirea și combaterea comportamentelor de risc, lărgirea orizontului de comunicare și susținerea afectivă a tinerilor privați de libertate.
- *Invitație la sănătate* – 60 de școli, 1307 elevi, 83 de cadre didactice – proiectul se concentrază pe dezvoltarea comportamentelor prosoziale în scopul prevenirii de risc educațional.
- *Inimioare, inimioare* - preșcolari 1500, 105 cadre didactice – proiectul presupune dezvoltarea competențelor emoționale ale preșcolarilor și școlărilor prin abilitarea acestora de a se adapta atât la propriile emoții cât și la emoțiile celorlalți, pentru îmbunătățirea climatului educativ în unitățile de învățământ
- *Curaj civic* – formarea de formatori din rândul psihologilor, cadrelor didactice și al polițiștilor din județul Constanța cu scopul de a transmite mai departe, către tineri în școli, informațiile dobândite. Proiectul urmărește diminuarea violenței în școli, dar și din societate, formarea fiind susținută de Firma ESD din Elveția, reprezentată de psihologul pentru poliție, Christian Weidkuhn.

Analizând răspunsurile primite atât de la unitatea de învățământ cât și de la Inspectoratul Școlar Județean Constanța am constatat că a fost vorba de un incident minor, petrecut în unitatea școlară. Însă conducerea liceului a acționat conform Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, a cercetat fapta și a aplicat sancțiuni în conformitate cu dispozițiile acestuia. La nivelul liceului sunt colaborări cu mai multe instituții publice, în scopul prevenirii violenței în școli. Atât elevii cât și cadrele didactice participă la aceste forme de instruire. Conducerea unității de învățământ susține că în acest liceu sunt respectate drepturile copiilor și este preocupată permanent de prevenirea fenomenului de bullying.

Inspectoratul Școlar Județean Constanța, încheie la începutul fiecărui an școlar un parteneriat cu Inspectoratul de Poliție Județean Constanța, în baza căruia se elaborează un ***Plan operațional anual de prevenire a violenței în mediul școlar***.

În ceea ce privește fenomenul de bullying, atât în unitatea școlară, cât și la nivelul I.S.J. Constanța, există preocupări privind diminuarea violenței din școli. În acest sens în luna mai 2016,

s-a încheiat un parteneriat cu Asociația Milioane de Zâmbete, în vederea derulării Proiectului editorial „Bully – o poveste despre speranță”. Acesta presupune distribuirea gratuit a unei cărți despre bullying - cauze, metode de prevenire/gestionare etc *2500 de exemplare* în unitățile de învățământ din județul Constanța, în anul școlar, viitor.

4. Sesizare din oficiu

Dosar nr.259/2016

Obiectul

În articolul publicat în presa din Constanța, intitulat „Anchetă după ce o fetiță a reclamat că este agresată. Acuzații grave la Școala 23! Mami sună la 112, să vină poliția să o bage la pușcărie pe învățătoare” este relatat incidentul apărut la Școala Gimnazială numărul 23 „Constantin Brâncoveanu” din Municipiul Constanța. O învățătoare de la Școala Gimnazială numărul 23 „Constantin Brâncoveanu” s-a ales cu acuzații grave din partea unei mame a cărei fetițe învață în clasa a II-a la unitatea de învățământ. Femeia reclamă că fata ei refuză să mai meargă la școală din cauză că învățătoarea s-ar purta urât atât cu ea, cât și cu alți copii. Se pare că cea mică a fost atât de speriată, încât i-ar fi sugerat mamei să sune la 112 pentru a lua măsuri împotriva cadrului didactic.

Demersuri

Ca urmare a aprobării sesizării din oficiu dată de Avocatul Poporului, domnul Victor Ciorbea, Biroul teritorial Constanța a efectuat demersuri la Școala Gimnazială nr. 23 „Constantin Brâncoveanu” din Constanța și la Inspectoratul Școlar Județean Constanța și a solicitat informații cu privire la aspectele publicate în presă.

Rezultat

Având în vedere toate aspectele relatate în răspunsurile primite atât de la unitatea de învățământ cât și de la Inspectoratul Școlar Județean Constanța, din care rezultă că învățătoarea a fost sancționată cu avertisment, apreciem că, prin comportamentul său, cadrul didactic acuzat, a încălcat drepturile copiilor, respectiv, prevederile art. 33 alin (1) și alin. (2) și ale art. 52 alin. (2) din Legea nr.272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

Astfel, potrivit art. 33 alin (1) din lege, „copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare sau degradante, iar potrivit alin. (2), măsurile de disciplinare ale copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice, ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică, sau care afectează starea emoțională a copilului”.

Potrivit art. 52 alin. (2), din același act normativ „în cadrul procesului instructiv educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ și de a fi informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv - educativ sunt interzise”.

Întrucât din adresa comunicată de către conducerea unității școlare nu rezultă faptul că au fost sesizate instituții cu atribuții în respectarea drepturilor copilului, care să se pronunțe cu privire la posibila afectare a stării emoționale a copilului, apreciem că au fost încălcate prevederile art. 52 alin. (4) din Legea nr.272/2004, potrivit căreia, cadrele didactice au obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională, cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului și de a semnaliza serviciului public de asistență socială sau direcției generale de asistență socială și protecția copilului, aceste cazuri.

În urma demersurilor întreprinse, am propus emiterea unei recomandări:

1. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 23 „Constantin Brâncoveanu” va lua măsuri pentru ca toate cadrele didactice din școală să cunoască și să respecte prevederile art. 33 alin (1) și alin. (2) și ale art. 52 alin. (2) din Legea nr.272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
2. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 23 „Constantin Brâncoveanu” va lua măsuri pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 52 alin. (4) din Legea nr.272/2004, pentru toate situațiile în care există indicii privind încălcarea drepturilor copilului, atât în cadrul procesului instructiv - educativ cât și în afara acestuia.
3. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 23 „Constantin Brâncoveanu” va informa Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Constanța, cu privire la însușirea prezentei recomandări.

Directorul Școlii Gimnaziale nr. 23 „Constantin Brâncoveanu” a transmis prin adresa nr.15958/08.09.2016, faptul că și-a însușit Recomandarea nr.28/03.08.2016 dată de Avocatul poporului, Domnul Victor Ciorbea și asigură că a prelucrat normele legale cu tot personalul școlii și personalul auxiliar și susține că acesta cunoaște și respectă prevederile art.33 alin (1) și (2), art.49 și 52 alin. (2) și (4) din Legea nr.272/2004,

4. Dosar nr.283/2016

Sesizarea din oficiu a instituției Avocatul Poporului

Obiectul

În ziarul *Ziua de Constanța* a apărut articolul „D.G.A.S.P.C. Constanța a demarat o anchetă. Copii bătuți de îngrijitori, la centrul de plasament „Fair Play” și în ziarul *Replica* din data de 01 iulie 2016, a apărut articolul „Mai mulți copii bătuți într-un centru de plasament din Constanța”.

Demersuri

Față de aspectele prezentate, în conformitate cu prevederile art. 4 și art. 22 din Legea nr. 35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am efectuat o anchetă, în data de 04.06.2016, la sediul Centrului de plasament „Fair Play” din municipiul Constanța.

Rezultat

Având în vedere aspectele constatate la momentul efectuării anchetei de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului, precum și rapoartele de constatare întocmite cu ocazia controalelor proprii efectuate de către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Constanța și de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, apreciem că nu au fost respectate următoarele dispoziții legale:

- art. 49 din Constituția României, republicată, privind protecția copiilor și tinerilor;
- nerespectarea standardelor minime obligatorii nr. 26, 27 și 28 din Ordinul nr.21/2004 ***pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial***, referitoare la relația personalului cu copiii și la modalitățile de angajare a personalului;
- nerespectarea standardelor minime obligatorii nr.17, 18 și 19 din Ordinul nr.21/2004, privind procedurile de lucru în caz de abuz și relația personalului cu beneficiarii;

Totodată, am constatat că, încă de la apariția știrilor în mass-media, atât Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Constanța cât și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța au acționat conform procedurilor legale și ca urmare a neconformităților constatate și față de prevederile legislației din domeniul asistenței sociale și protecției drepturilor copilului, **au luat măsuri imediate: încetarea activității centrului rezidențial al Asociației „Fair Play” din Constanța, încetarea măsurilor de protecție specială pentru copiii plasați la serviciul rezidențial și transferarea beneficiarilor în centrele din subordinea Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța.**

În prezent Poliția Municipiului Constanța, Secția 5 de Poliție, desfășoară cercetări conform atribuțiilor acestei instituții, rezultatul cercetărilor și rezultatul expertizei medico-legale efectuată de către Serviciul Județean de Medicină Legală din Constanța urmând a fi comunicate după finalizare.

6. Dosar nr.260/2016

Sesizarea din oficiu a instituției Avocatul Poporului

Obiectul

În data de 13 iunie 2016, în ziarul Replica de Constanța a apărut articolul *„Apel către primarul Constanței. Persoanele cu dizabilități au nevoie de rampe pentru a traversa strada”*.

Demersuri

Față de aspectele prezentate, în conformitate cu prevederile art. 14 alin.(1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Biroul teritorial Constanța, a propus, Sesizarea din oficiu a Instituției Avocatul Poporului cu privire la *respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la protecție specială al persoanelor cu handicap, prevăzute de art. 50 din Constituția României.*

Ca urmare a aprobării sesizării din oficiu dată de Avocatul Poporului, domnul Victor Ciorbea, Biroul teritorial Constanța a efectuat demersuri la Primăria Constanța.

Rezultat

În urma demersurilor întreprinse, am constatat că Primăria municipiului Constanța încalcă drepturile persoanelor cu handicap, prin lipsa unei implicări active în elaborarea unui program detaliat privind realizarea rampelor de acces în municipiul Constanța. Primăria Constanța s-a degrevat de această problemă, transferând responsabilitatea către administratorul tramei stradale din Constanța - S.C. Confort Urban S.R.L.

A fost emisă recomandarea nr.26/18.07.2016, Primarului municipiului Constanța, ca în exercitarea atribuțiilor legale să întreprindă măsurile legale, astfel:

- Primarul municipiului Constanța va solicita, în prima ședință de Consiliu local, prezentarea unui raport de către administratorul tramei stradale S.C. CONFORT URBAN S.R.L. cu privire la stadiul lucrărilor realizate până în prezent, privind amenajarea unor rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități în dreptul trecerilor de pietoni și la

intersecții, precum și a planului executării acestor lucrări, până la finele anului 2016, pentru municipiul Constanța.

- Primarul municipiului Constanța împreună cu Consiliul local Constanța va avea în vedere adoptarea unei strategii de dezvoltare a orașului Constanța până în anul 2020, stabilind astfel principalele linii de acțiune ale municipalității, în ceea ce privește reabilitare străzilor cu respectarea cerințelor impuse de legislația referitoare la persoanele cu dizabilități.

Cu adresa nr.R.104104/12.09.2016, Primăria Constanța, ne-a comunicat însușirea Recomandării. Astfel, S.C. CONFORT URBAN S.R.L.a finalizat amenajarea de rampe de acces pentru persoanele cu handicap în dreptul trecerilor de pietoni și intersecții în principalele zone ale municipiului Constanța și are aprobat în planul de investiții reabilitarea unui număr de 22 de străzi în 5 cartiere, urmând ca la final să fie prevăzute cu rampe pentru persoanele cu dizabilități și coborârea până la maximum 2,5 cm de la nivelul carosabilului pe toată lățimea trecerilor de pietoni, conform normativului NP 051-2012.Există o preocupare continuă pentru ca în toate zonele, acolo unde condițiile tehnice permit, străzile să fie reabilitate respectând condițiile impuse de legislația referitoare la persoanele cu dizabilități.